ORĘDOWNIK
POWIATU BYDGOSKIEGO

Orędownik powiatu bydgoskiego wychodzi raz tygodniowo i to w środę. — Przedpłata miesięczna tak w miejscu jak i na poczcie zł 1,25.

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 15 gr za miejsce 1-łam. milimetr. szer. 36mm. — Administracja, Bydgoszcz, Dr. Emila Warmińskiego 14 — Tel. 1251.

Nr. 40 | Bydgoszcz, dnia 6 października 1937 r. | **Rok 86.**

133
Pokaz owoców.

Doświadczenia z roku 1929 jak i tegoroczna ostra zima wykazały że 75% drzew naszych sadów wypadło na skutek mrozów.

Ze względu na doniosłość gospodarczą sadownictwa Wlkp. Izba Rolnicza postanowiła ustalić najodpowiedniejsze i najodporniejsze odmiany drzew owocowych na poszczególne rejony.

Doświadczenia te na podstawie tych klęsk wykazały, że posiadamy pewną ilość odmian drzew owocowych, które nawet takie srogie klęski wytrzymują.

Wielkopolska Izba Rolnicza zwraca się do wszystkich obywateli i organizacyj, by zechciały przyjść z pomocą w organizowaniu tegorocznego pokazu owoców.

Celem takiego pokazu jest zapoznanie jaknajszerszych warstw społeczeństwa ze stanem naszego sadownictwa.

Wlkp. Izba Rolnicza jako organizator zwraca się do wszystkich z gorącym apelem o zainteresowanie się i wzięcie jaknajliczniejszego udziału w tym pokazie.

W tym celu utworzył się Komitet dnia 4. 9 .1937 r., który organizuje rejonowy pokaz owoców w Gnieźnie.

Owoce na pokaz muszą być dostarczone najładniejsze, dobrze rozwinięte, bez żadnych plam i uszkodzeń. Część tych owoców najdorodniejszych zostanie przesłana na pokaz ogólno-krajowy do Warszawy, gdzie będą przeprowadzone doświadczenia przez Zakład Sadownictwa Szkoły Głównej Gospodarstwa w Skierniewicach.

Doświadczenia takie mają na celu opracowanie na poszczególne rejony odpowiednich doborów odmian owoców.

Pokaz owoców odbędzie się w Gnieźnie w dniu od 9 do 13 października 1937 r. w sali Hotelu Europejskiego w Gnieźnie, przy ul Dąbrówki 19, tel. 295.

Za ładne, dorodne i dobrze wykształcone owoce będą przyznane nagrody.

Uprasza się wystawców, aby przy przesłaniu próbek owoców zaznaczyli, czy reflektują na zwrot eksponatów, czy też nie. Również Komitet prosi o poinformowanie jaką ilością owoców dany wystawca dysponuje na składzie.

W czasie trwania pokazu tj. od 9 do 13-go października br. w godzinach od 10 do 13-tej i od 14 do 16-tej będą wygłaszane pogadanki z dziedziny ogrodniczej.

Zgłoszenia wystawców i ilości próbek oraz wszelką związaną z tym korespodencje uprasza sie kierować możliwie jaknajszybciej do instruktora ogrodnictwa Wlkp. Izby Rolniczej Gniezno, ul. Sienkiewicza 18, Biuro Pow. Tow. Kółek Rolniczych.

Eksponaty z powiatu gnieźnieńskiego należy dostarczyć bezpośrednio do sali Hotelu Europejskiego w terminie od 5 do 8-go października br. wystawcy zaś z powiatów: Września, Mogilno, Wągrówiec, Żnin, Szubin, Bydgoszcz i Inowrocław proszeni są o dostarczenie próbek owoców do miejscowych Biur Pow. Tow. Kółek Rolniczych do dnia 5 października br.

Pokaz owoców będzie można zwiedzać w wyżej wymienionych dniach i miejscu w godz od 9 do 17-tej.

Sposób pobierania próbek owoców.

1. Każda próbka z danego sadu winna być zaopatrzona w etykietę z nazwą pomologiczną lub miejscową względnie posiada notatkę, że nazwa odmiany nieznana.

2. Próbki pobierane są z owoców odmian handlowych, z owoców które w danym terenie posiadają dużą wartość handlową, chociaż nie są zamieszczone w wykazie odmian handlowych i z owoców nieznanych na rynkach, ale wyróżniających się wybitnymi cechami, jak owoce handlowe (uwaga w ostatnich dwóch grupach mogą być zamieszczone owoce o nieznanych nazwach pomologicznych.
3. Każda próbka winna zawierać minimum 5 okazów owoców najdorodniejszych.
4. Próbki przy przesyłaniu na pokaz winny być starannie opakowane, aby w drodze nie uległy uszkodzeniu.
5. Wszystkie próbki z danego sadu przy przesyłaniu na pokaz winny posiadać kartkę z nazwiskiem właściciela sadu oraz dokładny adres (wieś, gmina, poczta i powiat)

Gniezno, dnia 4 września 1937 r.

Komitet

Przemodniczący:
(-) pułkownik Szcześniak, prezes T. M. O.

Członkowie:
( ) Hr. Leon Żółtowski, prezes Pow. Kół Tow. R.
( ) Nieniewska Halina, prez. Pow. Kół. Włoś.
(-) Brzeska, prezeska Pow Kół. Ziemianek
(-) Sokołowski, inspektor plantacyj miejskich
(-) Adres, kierownik pow. szkółki drzewek
(-) Perlik Kazimież, sekr. pow. W. T. K. R.
(-) Kubiaczyk Fr. pow. instruktor rolny
( ) Kierski St. instruktor ogrodnictwa W. I. R.

134
Wszystko dla Armii.

Społeczeństwo powiatu szczególnie zrozumiało sens powyższego powiedzenia. Wielką jest ofiarność społeczeństwa na dozbrojenie armii, ale jeszcze większą jest miłość do żołnierza, do własnego dziecka gdyż każdemu wiadomo, że większość obrońców ojczyzny, to synowie rolnika polskiego. i robotnika wiejskiego.

Chcąc mu na zewnątrz okazać swoją miłość i przypomnieć środowisko, w którym wyrósł i wychował się społeczeństwo powiatu wzięło gremialny udział w korowodzie regionalnym, urządzonym na Jego cześć.

To też imieniem Żołnierza Polskiego oraz Powiatowego Komitetu Uroczystości Regionalnych na Brdzie w dniu 15 września br. poczuwam się do miłego obowiązku złożyć tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie wszystkim Organizacjom, Związkom, Urzędom i Osobom, które Swą współpracą przyczyniły się do zorganizowania pokazu regionalnego powiatu.

W szczególności dziękuje Związkowi Leśników w Bydgoszczy, za wystawienie fragmentu lasu, Związkowi Włościanek Oddział Pow. za obraz pod tyt. „Len", Związkow-Ogrodników w Bydgoszczy za dział ogrodniczy, Związkowi Pszczelarzy w Bydgoszczy za dział „Pszczelarstwo", Wielkp. Tow. Kółek Rolniczych, Oddział Pow. za dział „Rolnictwo" oraz Związkowi Straży Pożarnych Oddział Pow. za obraz z dziedziny ratownictwa pożarniczego.

Składam również gorące podziękowanie Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu i tartakom Państw. w Bydgoszczy za wypożyczenie tratwy, Okręgowemu Związkowi Strzeleckiemu w Toruniu za wypożyczenie kostiiumów kujawskich, Pani dr. Chmielarskiej za ogólny kierunek artystyczny oraz kierownictwu artystycznemu i technicznemu części Pow. w osobach Pp. Hawryłkiewicza art. dekor. Teatru Miejskiego, inż. Zgirskiego, Bud. Pow. Fischera i prof. Brüknera, za kierownictwo i pracę w zorgnizowaniu imprezy.

Przedewszystkiem dziękuje Zarządowi Polskiego Białego Krzyża, który dzięki Swej inicjatywie dał możność obywatelstwu powiatu wystąpić w tak pięknej formie hołdu dla P. Marszałka i Armii.

Bydgoszcz dnia 30 września 1937 r.

(—) H. Suska.

135
Zarząd Gminny w Dąbrówce Nowej
pow. bydgoskiego ogłasza
konkurs na stanowisko sekretarza gminy.

Wymagane warunki:
1. obywatelstwo polskie,
2. nieprzekroczony 35 rok życia,
3. kwalifikacje wymagane rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27. 2. 1934 r (Dz. Ust. R. P. nr. 18, poz. 144) i z dnia 19. 6. 1936 r. (Dz. Ust. R. P. nr. 48, poz. 343),
4. kilkuletnia praktyka zawodowa.

Uposażenie według umowy. Posada do objęcia od 1. 12. 1937 r. Zgłoszenia przyjmuje Zarząd Gminny w Dąbrówce Nowej do dnia 25. 10 1937 r.

Podwójci: (—) H. Sukowski.

136
Szkoła Rolnicza
Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Bydgoszczy.

Dyrekcja Szkoły Rolniczej W. I. R. w Bydgoszczy, ul. Nowodworska nr. 2 donosi, że w dniu 5-go listopada br., o godz. 8-mej

rano rozpoczyna się nauka na kursach niższym i wyższym.

Dziś, temwięcej w kryzysie gospodarczym, postępowemu rolnikowi-włościaninowi nie wystarcza tylko praktyka rolnicza, bowiem konieczność życiowa wymaga od niego uzupełnienia wiadomości z zakresu uprawy roli i roślin, hodowli i żywienia inwentarza, nawożenia, uprawy łąk i pastwisk, organizacji i rachunkowości gospodarstwa, oraz wiadomości ogólnych z zakresu przyrody itp., a prócz tego zdobędzie młody rolnik umiejętność czytania i pisania w języku ojczystym i rachunkach.

Czesne za jedno półrocze wynosi obecnie tylko 25 zł. Przy zapisie należy uiścić na poczet czesnego 10 zł, przedłożyć metrykę urodzenia, ostatnie świadectwo szkolne, świadectwo moralności od księdza lub sołtysa.

Uczniowie korzystają z zniżek kolejowch, Zgłoszenia przyjmuje i udziela bliższych informacyj codziennie, prócz niedziel i świąt od godz. 8 do 15.

Dyrektor.

137

Podaję dosłowny tekst ustawy z dnia 14. 4. 1937 r. o ograniczeniu obrotu nieruchomościami pozostałymi z parcelacji (Dz. Ust. R. P. z dnia 14. 5. 1937 r. nr. 36, poz. 272) do wiadomości wszystkich rolników tak sprzedawców jak i nabywców osad pozostałych z parcelacji (należy dosłownie przejrzeć ustawę).

Ustawa

z dnia 14 kwietnia 1937 r.

o ograniczeniu obrotu nieruchomości powstałymi z parcelacji.

Art. 1. Ustawa niniejsza stosuje się do gospodarstw, powstałych w drodze parcelacji nieruchomości ziemskich, niezależnie od tego, czy parcelowana nieruchomość stanowiła własność Państwa, Państwowego Banku Rolnego lub innych osób prawnych i fizycznych. Ustawa niniejsza nie ma jednak zastosowania do gruntów, określonych w art. 53 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. Ust. R. P. nr. 23, poz. 202) w brzmieniu ustawy z dnia 14 lipca 1936 r. (Dz. Ust. R. P. nr. 56, poz. 405).

Art. 2. 1. Gospodarstwa, powstałe z parcelacji, nie mogą być zbywane w całości lub części, dzielone, wydzierżawiane zastawiane lub obciążane bez zezwolenia władzy. Gospodarstwa, będące własnością małoletnich, mogą być wydzierżawiane do czasu osiągnięcia pełnoletności za zgodą władzy opiekuńczej.

2. Właściciele gospodarstw, powstałych z parcelacji, obowiązani są do osobistego gospodarowania na tych gosgodarstwach. Władza może zezwolić na powierzenie gospodarowania innej osobie.

Art. 3. 1. W licytacji gospodarstw powstałych z parcelacji, mogą brać udział tylko te osoby, które na nabycie nieruchomości uzyskały zezwolenie władzy, właściwej ze względu na miejsce położenia licytowanej nieruchomości. Władzy tej doręczane będą obwieszczenia o licytacji.

2. Przepis o obowiązku uzyskiwania zezwoleń nie dotyczy instytucji kredytu długoterminowego, biorących udział w licytacji.

Art. 4. 1. Ograniczenia, wynikające z ustawy niniejszej, stosują się tak do pierwotnych, jak i do następnych nabywców.

2. W aktach sprzedaży gospodarstw, powstałych z parcelacji notariusze z urzędu zamieszczają wzmiankę o ograniczeniach, wynikających z ustawy niniejszej. W przypadkach przyznania tytułu własności w postępowaniu sądowym na podstawie przepisów, przewidzianych w ustawach o uregulowaniu prawa własności gruntów, oddanych w posiadanie nabywców w drodze parcelacji nieruchomości ziemskich, sąd na wniosek władzy zamieści w orzeczeniu wzmiankę o powyższych ograniczeniach.

3. Brak wzmianki o ograniczeniach w umowie sprzedaży lub w wykazie hipotecznym nie zwalnia gospodarstwa od tych ograniczeń. Przepis ten nie dotyczy nieruchomości wymienionych w art. 5 i 6.

Art. 5. 1. Gospodarstwa, powiększone w drodze nabycia działek z parcelacji po wejściu w życie ustawy niniejszej do normy gospodarstwa samodzielnego, mogą być również poddane ograniczeniom, wynikającym z ustawy niniejszej, przez ujawnienie tych ograniczeń w księgach hipotecznych na wniosek władzy.

2. Normy obszarowe gospodarstw samodzielnych dla poszczególnych województw lub powiatów ustali Minister Rolnictwa i Reform Rolnych po zasięgnięciu opinii właściwej izby rolniczej.

Art. 6. Gospodarstwa, powstałe z parcelacji, przeprowadzonej przed wejściem w życie ustawy niniejszej, a po dniu 1 września 1919 r., mogą być poddane ograniczeniom, wynikającym z ustawy niniejszej, od daty ujawnienia tych ograniczeń w trybie określonym w art. 5 ust. (1).

Art. 7. 1. Umowy, zawarte wbrew przepisom art. 2, są nieważne.

2. Gospodarstwo, którym rozporządzono wbrew przepisom art. 2, może być poddane przymusowemu wykupowi według przepisów art. 22 i 23 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. Ust. R. P. z 1926 r. nr. 1, poz. 1) Jeżeli wykup następuje z powodu sprzedaży nieruchomości, dokonanej wbrew przepisom art. 2, władza może określić wynagrodzenta za wykupione gospodarstwo bądź na podstawie art. 27, 28 i 29 powołanej ustawy o wykonaniu reformy rolnej, bądź w wysokości ceny sprzedażnej, ustalonej w umowie. Wypłata wynagrodzenia następuje w dług zasad i w trybie, stosowanym przy wypłacie wynagrodzenia za nieruchomości przymusowo wykupywane na cele reformy rolnej.

Art. 8. 1. Kto rozporządza działką powstałą z parcelacji, wbrew ograniczeniom, zawartym w art. 2, podlega karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3 000 złotych lub jednej z tych kar. Tej samej karze podlega, kto nabywa lub użytkuje działkę wbrew przepisom art. 2.

2. Do dochodzenia i karania wykroczeń, określonych w ust (1) właściwa jest powiatowa władza administracji ogólnej.

Art. 9. 1. Do udzielania zezwoleń, przeprzewidzianych w art. 2 i 3, oraz do składania wniosków w myśl art. 5 i 6, właściwy jest starosta.

2. Minister Rolnictwa i Reform Rolnych ustala zasady, którymi kierować się będą starostowie przy wykonywaniu przepisów ust. (1).

Art. 10. Za ujawnienie w księgach hipotecznych łącznie z prawem własności ograniczeń, wynikających z ustawy niniejszej, sądy i pisarze hipoteczni nie pobierają osobnych opłat. Sądowe opłaty hipoteczne i stawki wynagrodzenia pisarzy hipotecznych od wpisów, wnoszonych w myśl art 5 i 6, obniża się o 50%.

Art. 11. Rada Ministrów, na wniosek Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, może w drodze rozporządzeń zawieszać całkowicie lub częściowo działanie ustawy niniejszej w stosunku do poszczególnych województw i poszczególnych kategorii gospodarstw.

Art 12. Do nieruchomości, podlegających ograniczeniom, wynikającym z ustawy niniejszej, nie stosuje się rozporządzenia tymczasowego Rady Ministrów z dnia 1 września 1919 r., normującego przenoszenie własności nieruchomości ziemskich (Dz, Ust. R P. nr. 73 poz. 428), oraz rozporządzenia niemieckiej Rady Związkowej z 15 marca 1918 r. o obrocie nieruchomościami ziemskimi (Zb. Ust. Rzeszy str. 123) i art. 54 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. Ust. R P. z 1926 r. nr. 1, poz. 1). Ustawa niniejsza nie narusza jednak skuteczności wpisów hipotecznych, ujawnionych przed wejściem w życie ustawy niniejszej, a zawierających podobne ograniczenia.

Art. 13. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministrowi Sprawiedliwości, każdemu we właściwym mu zakresie działania.

Art 14 Ustawa niniejsza obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej, z wyjątkiem górnośląskiej części województwa śląskiego

Art 15. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszeenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: I. Mościcki
Prezes Rady Ministrów: Sławoj Składkowski
Minister Sprawiedliwości: W Grabowski
Minister Rol. i Ref. Rolnych: J Poniatowski.

Powyższe pp. sołtysi podadzą do wiadomości wszystkich zainteresowanych w sposób w miejscu praktykowany.

Za Starostę Powiatowego
(—) Świerkocki, komisarz ziemski.

137

Pismo Okólne Ministerstwa R. I. R. R.

Nr. P. XXIII./6/523/37 r.

w sprawie kwalifikowania nabywców parcelacji rządowej.

W ślad za pismem z dn. 17. III. r. b. Nr. P. XXIII/6/523/37 Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych wyjaśnia, że zastrzeżenia co do nabywania działek rolniczych i ogrodniczo-warzywniczych przez zawodowych wojskowych, pracowników państwowych i komunalnych instytucji nie dotyczą członków ich rodzin, o ile członkowie ci odpowiadają wszelkim wymaganiom, stawianym nabywcom przy parcelacji rządowej, wynikającym z ustawy o wykonaniu reformy rolnej i powołanego zarządzenia z dn. 17. III. r b., a w wszczególności o ile ich główne zajęcie i podstawę utrzymania stanowi produkcja rolnicza lub warzywniczo-ogrodnicza.

Za Dyrektora Departamentu
K. Smoleński,
Naczelnik Wydziału.

Wyd., nakład i druk: Drukarnia d a Handlu i Przemysłu, Bydgoszcz, Dr. Emila Warmińskiego 14.
Odpowiedzialny za dział urzędowy: asesor Wydziału Powiatowego J. Cichowlas, Bydgoszcz.
Za dział nieurzędowy odpowiedzialny: A. Mamach w Bydgoszczy.